รายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางและกลไกการกำกับดูแลที่เหมาะสม สำหรับประเทศไทย

(สรุปเนื้อหาและข้อเสนอแนะจากเวทีสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ในโครงการการส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ปี พ.ศ. 2556)

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ที่ปรึกษา

1. **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า**

   อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

2. **รองศาสตราจารย์สดศรี เผ่าอินจันทร์**

   อดีตคณบดีผู้ก่อตั้งคณะการสื่อสารมวลชน

   มหาวิทยาลัยเชียงใหม่/

   ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Self regulation
NBTC+URU

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. **อาจารย์ ดร.จิรพร วิทยศักดิ์พันธุ์**

   คณบดีคณะการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. **อาจารย์สุวรรณา สมบัติรักษาสุข**

   อดีตประธานสภาวิชาชีพวิทยุและโทรทัศน์ไทย

3. **อาจารย์ชนัญสรา อรนพ ณ อยุธยา**

   ศูนย์ศึกษานโยบายสื่อ คณะนิเทศศาสตร์

   จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Self regulation
NBTC+URU

มาตรา ๔๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

มาตรา ๔๖

กสทช.

พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๒๗)

พ.ร.บ. การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐)

แผนแม่บทในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ปี ๒๕๕๕–๒๕๕๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๕.๒ ตัวชี้วัดที่ ๖

regulation
NBTC+URU

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. ศึกษาสถานการณ์ปัญหาด้านจริยธรรมของสื่อในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในปัจจุบัน
2. ศึกษาแนวทางและกลไกการกำกับกันเองในต่างประเทศ กรณีศึกษาประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย กลุ่มประเทศอาเซียน
3. ศึกษาแนวทางและกลไกการกำกับกันเองที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย
4. ศึกษาแนวปฏิบัติในการนำเสนอรายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (Do&Don't)เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำ (ร่าง) คู่มือมาตรฐานจริยธรรมและการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (Guideline for Broadcasting Self-regulation)

Self regulation
NBTC+URU

วิธีการศึกษารวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้วิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

- **การค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Document analysis)** จากข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ งานวิจัย หนังสือ บทความ เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลและมาตรฐานจริยธรรมหรือแนวปฏิบัติในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

Self regulation
NBTC+URU

วิธีการศึกษารวบรวมข้อมูล (ต่อ)

- **สังเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)** จากการจัดเวทีสัมมนาระดมความเห็นแบบมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีโดยมีผู้เข้าร่วมที่เป็นตัวแทนของกลุ่มองค์กรวิชาชีพ ผู้ประกอบกิจการสื่อ กลุ่มผู้บริโภค และหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งจัดขึ้นจำนวน 5 ครั้งทั่วประเทศ

Self regulation
NBTC+URU

การสัมมนาเชิงวิชาการ เรื่อง จรรยาบรรณในมุมมองของสื่อและองค์กรกำกับดูแลในต่างประเทศ

22-23 เมษายน พ.ศ. 2556 ณ โรงแรมพูลแมน คิงพาวเวอร์ กรุงเทพฯ

Self regulation

NBTC+URU

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ แนวทางไตรภาคีในการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

22-23 พฤษภาคม พ.ศ. 2556

ณ โรงแรมโรสการ์เดน สามพราน

จังหวัดนครปฐม

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ แนวทางปฏิบัติในการกำกับกันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

22 มิถุนายน พ.ศ. 2556 ณ โรงแรมอุบลอินเตอร์เนชั่นแนล

จังหวัดอุบลราชธานี

NBTC+URU

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ แนวทางปฏิบัติในการกำกับกันเองในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ (ภาคเหนือ)

18 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 ณ โรงแรมฟรายเดย์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

Self regulation

NBTC+URU

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ แนวทางการกำกับกันเอง ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ภาคใต้)

23 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ณ โรงแรมทวินโลตัส จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อจำกัดในการศึกษา

- เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเวทีสัมมนาซึ่งส่วนใหญ่เป็นแนวปฏิบัติจริงมากกว่าแนวทางทางทฤษฎี
- ระยะเวลาจำกัด

Self regulation
NBTC+URU

ผลการศึกษา

- สถานการณ์ปัญหาด้านจริยธรรมของสื่อในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในปัจจุบัน
- แนวทางและกลไกการกำกับกันเองในต่างประเทศ กรณีศึกษา ประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย กลุ่มประเทศอาเซียน
- แนวทางและกลไกการกำกับกันเองที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย
- แนวปฏิบัติในการนำเสนอรายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ DO&DON'T เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำ (ร่าง) คู่มือมาตรฐานจริยธรรมและการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (Guideline for Broadcasting Self-regulation)

Self regulation
NBTC+URU

1 ผลการศึกษา

สถานการณ์ปัญหาด้านจริยธรรมของสื่อในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในปัจจุบัน

ผลการศึกษาส่วนที่ 1

สถานการณ์ปัญหาด้านจริยธรรมของสื่อในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในปัจจุบัน

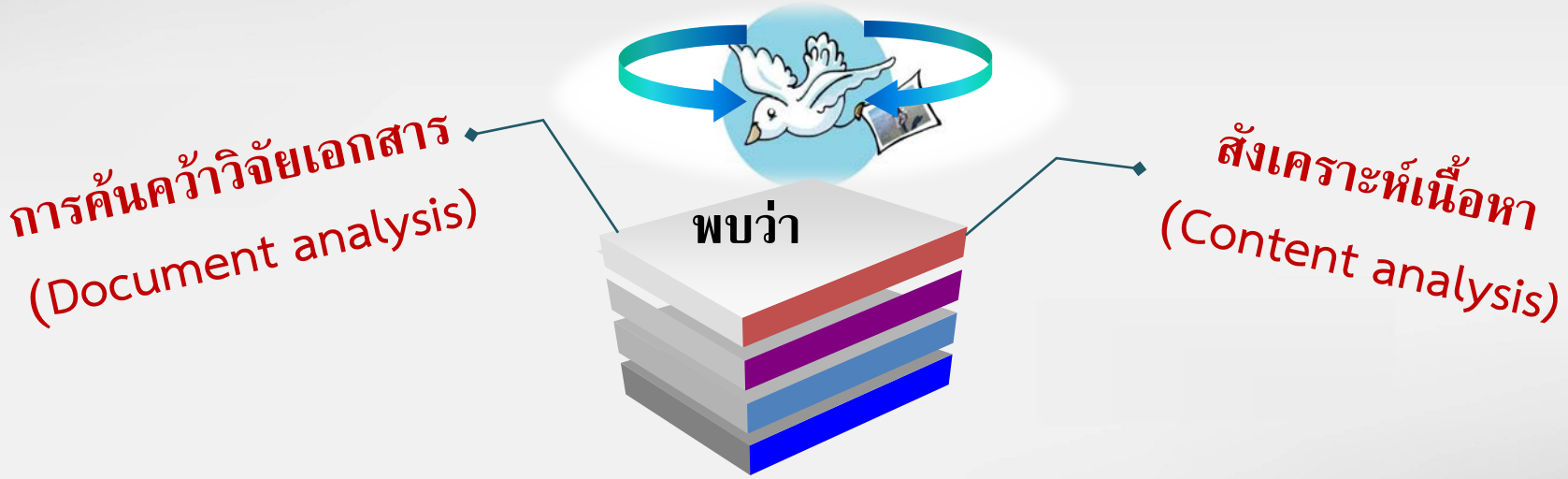

1. ปัญหาจริยธรรมสื่อในสังคมไทยเป็นเรื่องที่ควรรีบวางแผนพัฒนาอย่างจริงจัง
2. ผู้ประกอบการและองค์กรวิชาชีพสื่อควรมีสิทธิเสรีภาพควบคู่กับความรับผิดชอบ
3. พบปัญหาจริยธรรม 2 ส่วน คือ 1) ปัญหาในกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพ และ 2) ปัญหาจริยธรรมในการนำเสนอเนื้อหาและโฆษณา

Self regulation
NBTC+URU

ปัญหาจริยธรรมในกลุ่มของผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อ

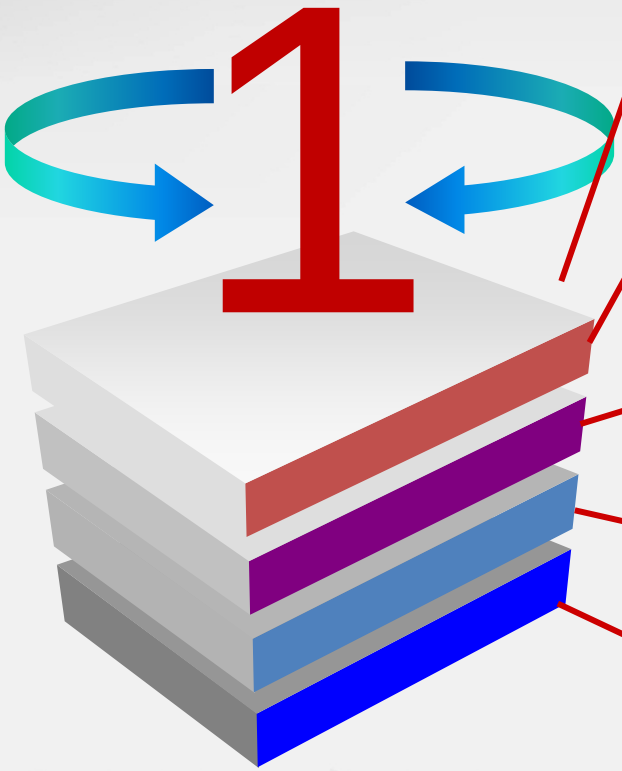

- การขาดความรับผิดชอบในการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบการ
- สมาชิกองค์กรไม่ตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานทางจริยธรรม
- ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการใช้หลักการกำกับดูแลกันเองให้มีประสิทธิภาพ
- สมาชิกไม่ยอมรับและเคารพกติกาที่กำหนด
- มุ่งเน้นการรวมกลุ่มโดยคำนึงถึงผลทางธุรกิจมากกว่าการคำนึงถึงเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ควรมีให้กับผู้บริโภค

Self regulation

NBTC+URU

ปัญหาจริยธรรมในการนำเสนอเนื้อหาและโฆษณา

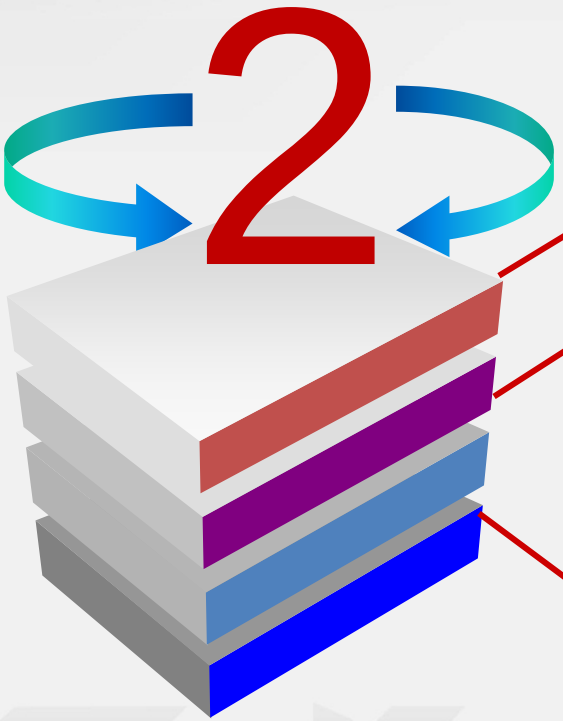

ที่พบจากการร้องเรียนมากที่สุด คือ

- การโฆษณาที่ผิดกฎหมาย
- ขายสินค้าที่ไม่มีข้อมูลความจริง หรือเกินความจริง
- การนำเสนอเนื้อหาหรือภาพข่าวที่ล่อแหลมเป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิมนุษยชน

การขาดความเป็นกลางในการนำเสนอข้อมูล นำเสนอเนื้อหาที่ยั่วยุ สร้างความเกลียดชัง ก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคม มีการแบ่งพรรคแบ่งฝ่ายอย่างชัดเจน

ปัญหาจริยธรรมสื่อที่มีการร้องเรียนมายัง กสทช. คือ การใช้ภาษาพูดการนำเสนอความรุนแรง การเน้นเนื้อหาเรื่องเพศ ขาดความเป็นกลาง การเสนอข่าวที่พาดพิงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ การนำเสนอเรื่องราวที่ส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และละเมิดสิทธิมนุษยชน

Self regulation

NBTC+URU

Self regulation
NBTC+URU
regulation

2 ผลการศึกษา

แนวทางและกลไกการกำกับกันเองในต่างประเทศ

กรณีศึกษา ประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย และกลุ่มประเทศแถบภูมิภาคอาเซียน

NBTC+URU

ประเด็นการศึกษา

- ระบอบการกำกับดูแลในต่างประเทศ
- องค์ประกอบและกลไกการกำกับดูแล
- ปัจจัยความสำเร็จของการกำกับดูแล
- บทเรียนที่จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย

Self regulation
NBTC+URU

ระบอบการกำกับดูแลในต่างประเทศ

- Self-regulation
- Quasi regulation
- Co-regulation
- Explicit or direct government regulation

Self regulation
NBTC+URU

การกำกับดูแลในประเทศอังกฤษ

องค์ประกอบและกลไกการกำกับดูแลในประเทศอังกฤษ

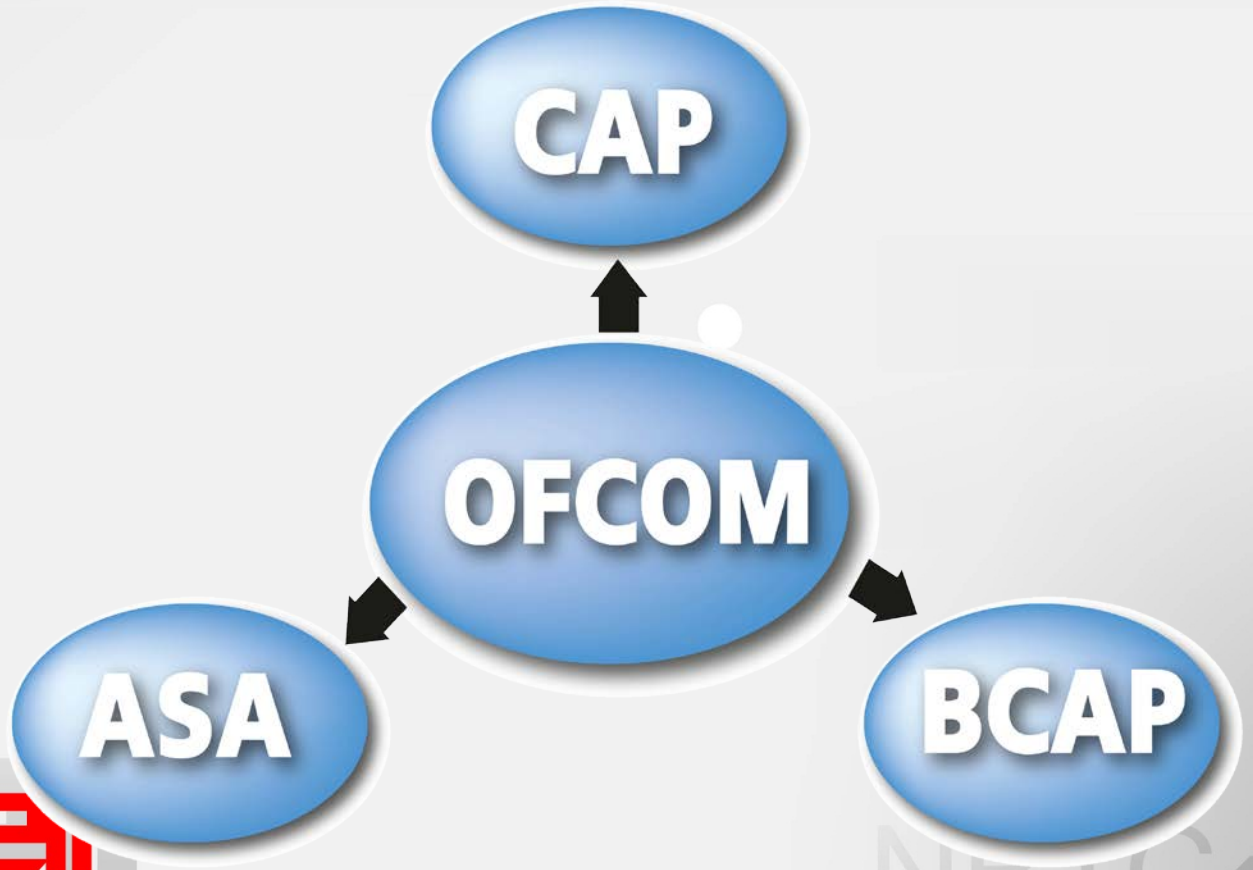

ปัจจัยความสำเร็จของการกำกับดูแลในประเทศอังกฤษ

- ปัจจัยเรื่องเสรีภาพในการแสดงออก และการแสดงความคิดเห็น
- ลักษณะโครงสร้างตลาดในยุโรป และสื่อสาธารณะมีการแข่งขันอย่างเสรี
- อำนาจและระบบในการที่จะให้ใบอนุญาต
- แรงจูงใจในอุตสาหกรรม มีแรงจูงใจที่จะเป็นผู้กำหนดทิศทางของตนเอง

Self regulation
NBTC+URU

บทเรียนที่จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย

- ข้อควรระวังของการกำกับดูแลกันเอง สำหรับตลาดที่ยังโตไม่เต็มที่
- หากองค์กรไม่นำกฎหมายเกี่ยวกับจรรยาบรรณเสรีภาพต่างๆ มาปฏิบัติ ศาลไม่รับรองไม่บังคับใช้ก็ไม่เกิดประโยชน์
- การกำหนดให้การเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ (License condition)
- การเชื่อมโยงกับมาตรฐานจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ โดย กสทช. ให้การรับรอง (Accreditation or certificate)

Self regulation
NBTC+URU

การกำกับดูแลในประเทศออสเตรเลีย

องค์ประกอบและกลไกการกำกับดูแลในประเทศออสเตรเลีย

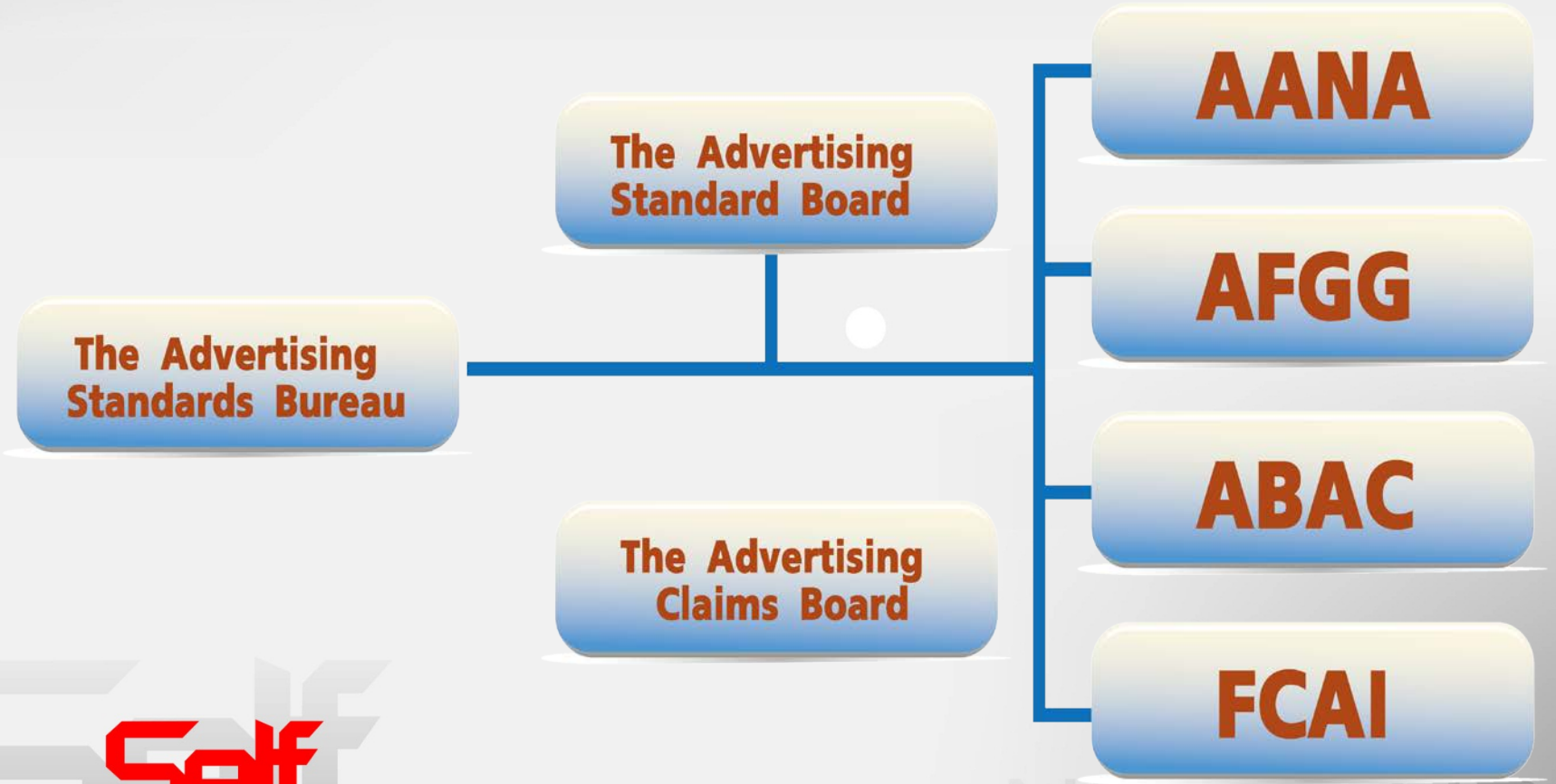

Self regulation
NBTC+URU

ปัจจัยความสำเร็จของการกำกับดูแลในประเทศออสเตรเลีย

- ความร่วมมือกันระหว่างองค์กรกำกับดูแลกันเองกับภาคอุตสาหกรรม
- การขยายตัวและปริมาณการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ของประชาชนในปัจจุบัน

Self regulation
NBTC+URU

บทเรียนที่จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย

- องค์กรกำกับดูแลและองค์กรวิชาชีพ ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการสื่อมีความรู้ ความเข้าใจตระหนักถึงความสำคัญตลอดจนเห็นประโยชน์ของการใช้กลไกในการกำกับดูแลกันเองให้มากขึ้น
- โครงสร้างของคณะกรรมการในองค์กรวิชาชีพควรแยกส่วนกันโดยเฉพาะคณะกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณาเรื่องราวร้องเรียนกับคณะกรรมการที่มีหน้าที่ดูแลด้านงบประมาณเพื่อให้คณะกรรมการที่ทำหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียนสามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระและยุติธรรม

Self regulation
NBTC+URU

การกำกับดูแลในประเทศภูมิภาคอาเซียน

องค์ประกอบและกลไกการกำกับดูแลในประเทศภูมิภาคอาเซียน

- รูปแบบการกำกับกันเองที่รัฐบาลเข้ามากำกับดูแล ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เวียดนาม และลาว
- ประเทศอินโดนีเซีย และไทย มีรูปแบบที่หลากหลายโดยมีกำกับกันเอง การกำกับดูแลร่วมกัน และการกำกับดูแลโดยภาครัฐ

Self regulation
NBTC+URU

ปัจจัยความสำเร็จของการกำกับดูแลในประเทศภูมิภาคอาเซียน

- สภาองค์กรวิชาชีพในกำกับรัฐบาลซึ่งเป็นองค์กรระดับภูมิภาคที่สามารถดูแลสื่อในภูมิภาคได้อย่างทั่วถึง
- มีกระบวนการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นเพื่อประกอบการตัดสินตามคำร้องเรียน

Self regulation
NBTC+URU

บทเรียนที่จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย

- องค์กรกำกับดูแลของรัฐ ควรมีการจัดระเบียบสื่อที่อยู่นอกระบบ
- ควรปรับแก้กฎระเบียบให้ทันต่อภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลงไป
- คณะกรรมการในองค์กรวิชาชีพที่มีหน้าที่พิจารณาเรื่องราวร้องเรียนกับคณะกรรมการที่มีหน้าที่ดูแลด้านงบประมาณควรแยกส่วนออกจากกัน เพื่อให้สามารถทำหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียนได้อย่างอิสระและยุติธรรม
- องค์กรวิชาชีพสื่อต่างๆ ควรร่วมมือกันในการจัดทำจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อเพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

Self regulation
NBTC+URU

Self regulation
NBTC+URU
regulation

3 ผลการศึกษา

แนวทางและกลไกการกำกับดูแลกันเองที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

NBTC+URU

ผลการศึกษาแนวทางและกลไกการกำกับกันเอง ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

จากการจัดสัมมนาและสนทนากลุ่มในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถสรุปข้อมูลความคิดเห็นแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. รูปแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย
2. แนวทางและกลไกในการกำกับดูแลที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย
    - 2.1 การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการกำกับดูแลกันเอง
    - 2.2 รูปแบบการรวมกลุ่มที่เหมาะสม
    - 2.3 มาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพ
    - 2.4 กระบวนการรับและแก้ไขเรื่องร้องเรียน

Self regulation
NBTC+URU

รูปแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

- รูปแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสมกับประเทศไทย คือ การกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation)
- ผลการแสดงความเห็นออกเป็นรายภาคได้ดังนี้

ภาคอีสาน การกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation)

ภาคเหนือ การกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation)

ภาคใต้ การกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation)

Self regulation
NBTC+URU

การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการกำกับดูแลกันเอง

Self regulation
NBTC+URU

1 รูปแบบการรวมกลุ่มที่เหมาะสม

หลักการรวมเพื่อ (Organization for security and Co-operation in Europe, 2008: 10-12)

- เพื่อส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพ จริยธรรมในการดำเนินงาน
- เพื่อยกมาตรฐานการเป็นผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์แบบมืออาชีพ
- เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม

Self regulation
NBTC+URU

1 รูปแบบการรวมกลุ่มที่เหมาะสม (ต่อ)

สถานการณ์ปัจจุบัน เป็นการรวมกลุ่มเพื่อ (ศูนย์นโยบายสื่อจุฬาลงการณ์มหาวิทยาลัย, 2556)

- เพื่อความอยู่รอดทางธุรกิจในการประกอบกิจการ
- เพื่อการต่อรองทางธุรกิจหรือทางนโยบาย
- และมีจำนวนมาก (ทำให้เกิดการฉุดรั้งมาตราฐาน)

Self regulation
NBTC+URU

1 รูปแบบการรวมกลุ่มที่เหมาะสม (ต่อ)

ความเห็นจากการระดมความคิดในเวที

- จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการสื่อมีศักยภาพและมีมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพมากขึ้น สามารถกำกับดูแลกันเองได้โดยลดการแทรกแซงจากอำนาจรัฐ รวมถึงสร้างพลังร่วมกันเพื่อต่อรองกับภาครัฐ
- เพื่อสร้างกรอบหรือแนวทางปฏิบัติมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพร่วมกัน
- เป็นการแบ่งปันความรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในองค์กรวิชาชีพนั้นๆ
- กสทช. ควรมีบทบาทในการส่งเสริมการรวมกลุ่มและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพขององค์กรวิชาชีพ

Self regulation
NBTC+URU

1 รูปแบบการรวมกลุ่มที่เหมาะสม (ต่อ)

ภาคเหนือ

ลักษณะการรวมกลุ่มเป็นองค์กรสภาวิชาชีพ (ระดับ)

- จังหวัด
- ภาค
- ประเทศ

รูปแบบการรวมกลุ่ม

- ประเภทสื่อ
- ประเภทประกอบกิจการ

regulation
NBTC+URU

1 รูปแบบการรวมกลุ่มที่เหมาะสม (ต่อ)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะการรวมกลุ่มเป็นองค์กรสภาวิชาชีพ (ระดับ)

- จังหวัด
- อำเภอ

รุปแบบการรวมกลุ่ม

- ประเภทสื่อ
- ประเภทประกอบกิจการ
- คละสื่อ

regulation
NBTC+URU

1 รูปแบบการรวมกลุ่มที่เหมาะสม (ต่อ)

ภาคใต้

ลักษณะการรวมกลุ่มเป็นองค์กรสภาวิชาชีพ (ระดับ)

- จังหวัด
- ภาค
- ประเทศ

รุปแบบการรวมกลุ่ม

- ประเภทสื่อ
- ประเภทประกอบกิจการ
- ลักษณะการประกอบกิจการ

regulation
NBTC+URU

สรุปลักษณะการรวมกลุ่ม (ภูมิภาค)

Self regulation
NBTC+URU

2 มีการกำหนดมาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพร่วมกัน (กสทช. 2555)

1. ตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลสิทธิในครอบครัวเกียรติยศชื่อเสียงข้อมูลส่วนตัว การสื่อสารระหว่างบุคคล ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว
2. ตระหนักถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยไม่มีการจำแนกความแตกต่างในเรื่องใดๆ เช่น ถิ่นกำเนิดเชื้อชาติสีผิวภาษาเพศอายุความพิการสภาพทางกายหรือสุขภาพสถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมความเชื่อทางศาสนาการศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมือง เป็นต้น
3. ตระหนักถึงผลกระทบอันจะเกิดกับผู้บริโภคในด้านการได้รับข้อมูลที่เป็นจริงและสิทธิเรียกร้องเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย

Self regulation
NBTC+URU

2 มีการกำหนดมาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพร่วมกัน (กสทช. 2555)

4. เคารพในสิทธิและทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลอื่น
5. ส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติเพื่อสร้างสรรค์สังคมตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. ตระหนักถึงการนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้องเที่ยงตรงสมดุลเหมาะสมและเป็นธรรม
7. เปิดพื้นที่สาธารณะของข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม

Self regulation
NBTC+URU

2 มีการกำหนดมาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพร่วมกัน (จากเวทีสัมมนาระดับภูมิภาค 2556)

1. ตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในครอบครัวเกียรติยศชื่อเสียง ข้อมูลส่วนตัว การสื่อสารระหว่างบุคคล ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว
2. ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยไม่มีการจำแนกความแตกต่างในเรื่องใดๆ เช่น ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติสีผิว ภาษาเพศอายุความพิการสภาพทางกายหรือสุขภาพสถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมความเชื่อทางศาสนาการศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมือง

Self regulation
NBTC+URU

2 มีการกำหนดมาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพร่วมกัน (จากเวทีสัมมนาระดับภูมิภาค 2556)

3. ตระหนักถึงผลกระทบอันจะเกิดกับผู้บริโภคในด้านการได้รับข้อมูลที่เป็นจริง และสิทธิเรียกร้องเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย
4. เคารพในสิทธิและทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลอื่น
5. ส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติเพื่อสร้างสรรค์สังคมตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

Self regulation
NBTC+URU

2 มีการกำหนดมาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพร่วมกัน (จากเวทีสัมมนาระดับภูมิภาค 2556)

6. ตระหนักถึงการนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง เที่ยงตรง สมดุล เหมาะสมและเป็นธรรม
7. เปิดพื้นที่สาธารณะของข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม
8. **ปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่มีความเสี่ยง**
9. **ระมัดระวังมิให้มีการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง**

Self regulation
NBTC+URU

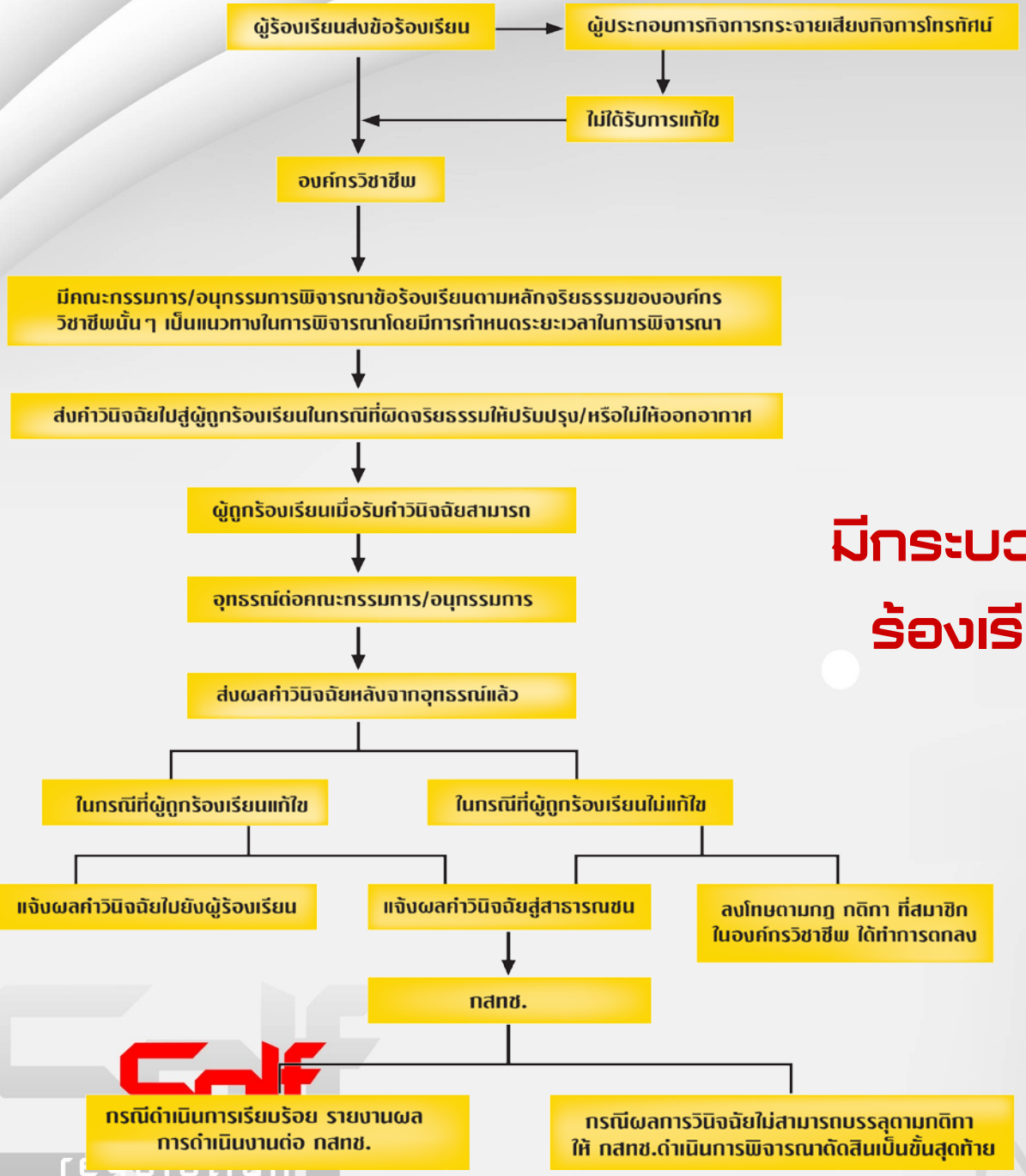

3

มีกระบวนการรับเรื่องแก้ไข ร้องเรียนและสภาพบังคับ

ความพร้อม 6 M

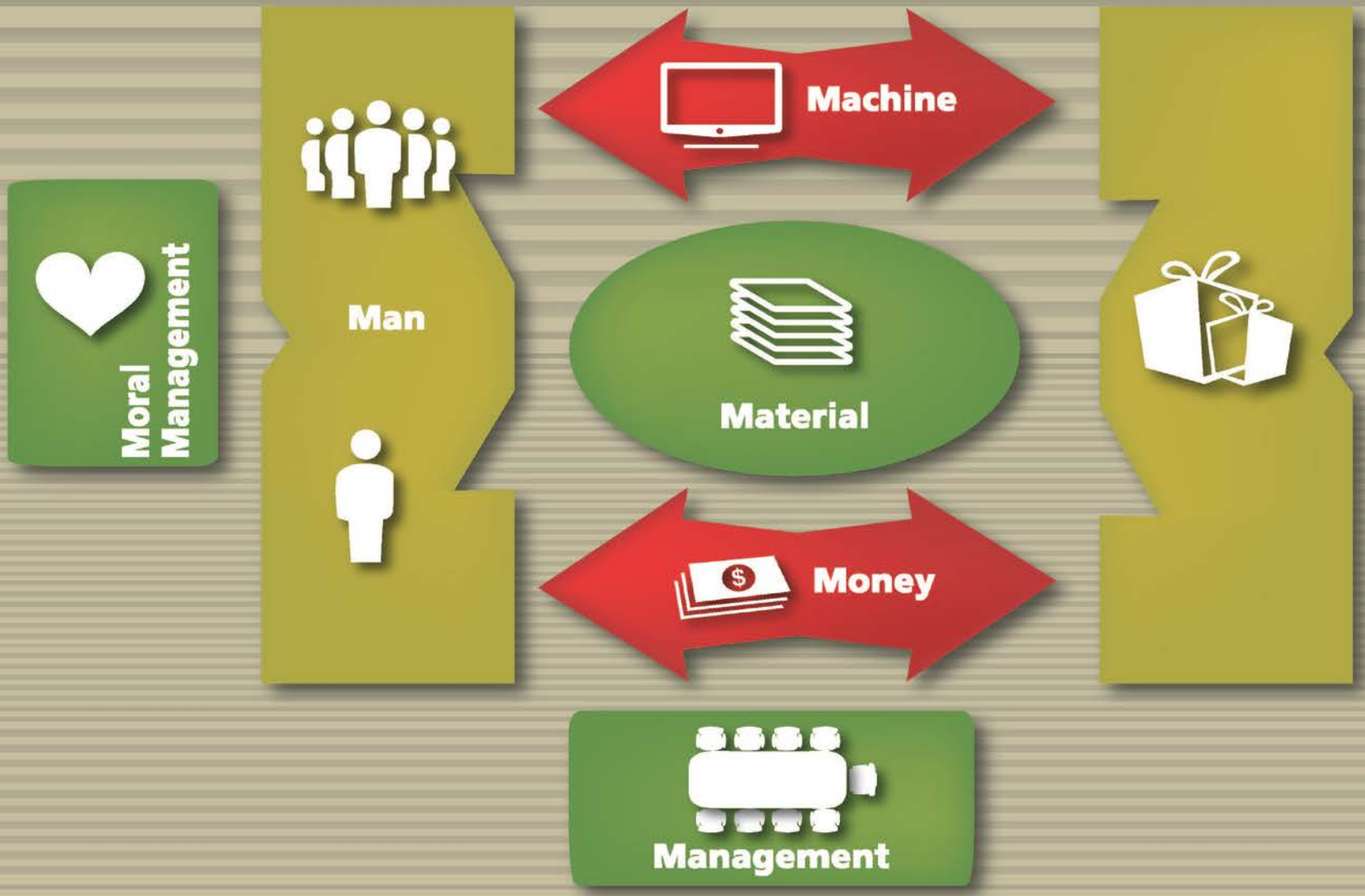

องค์ประกอบของกลไกการกำกับกันเอง ในบริบทของสังคมไทย

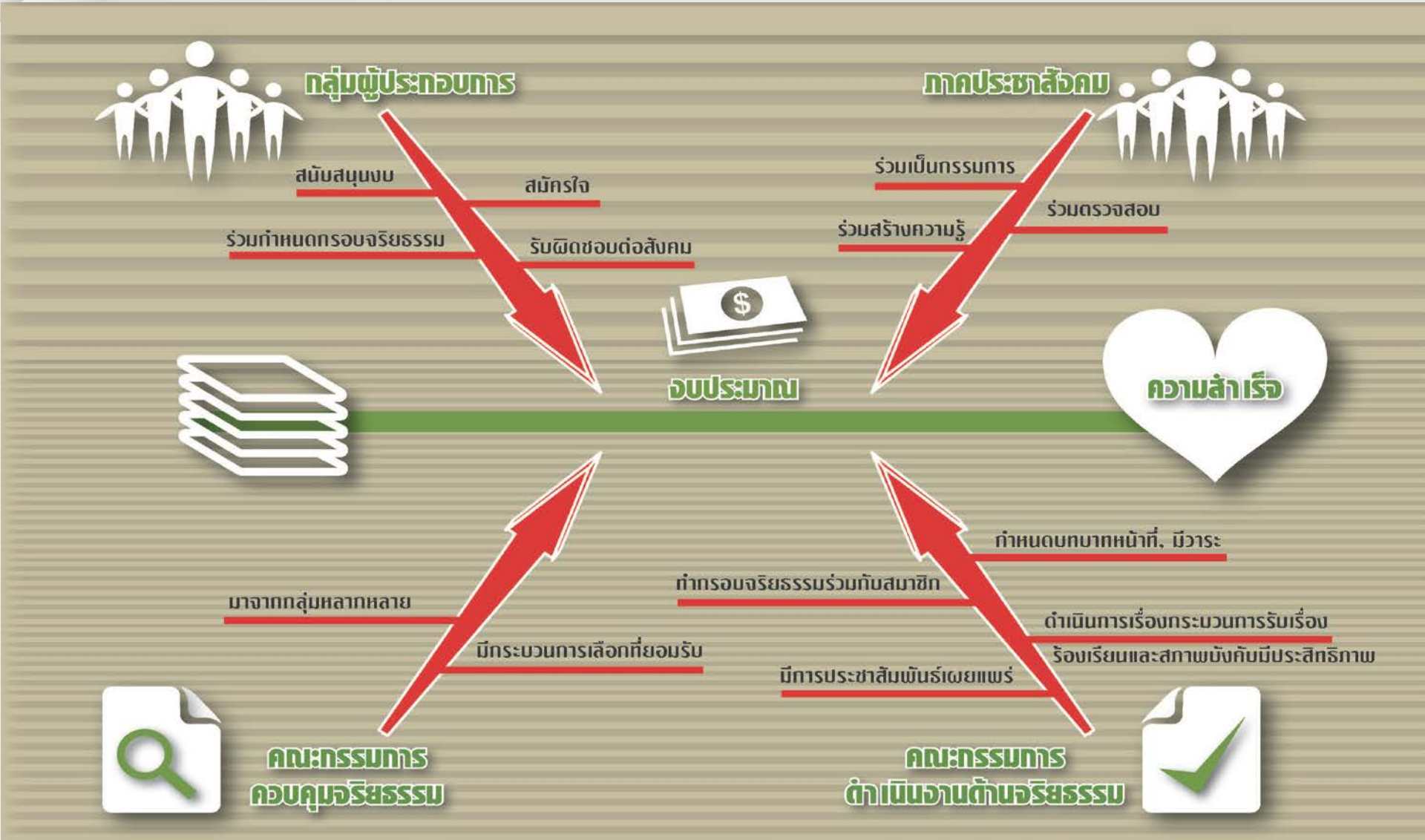

แนวทางในการกับดูแลร่วมกัน (Co-regulation) ในบริบทของประเทศไทย

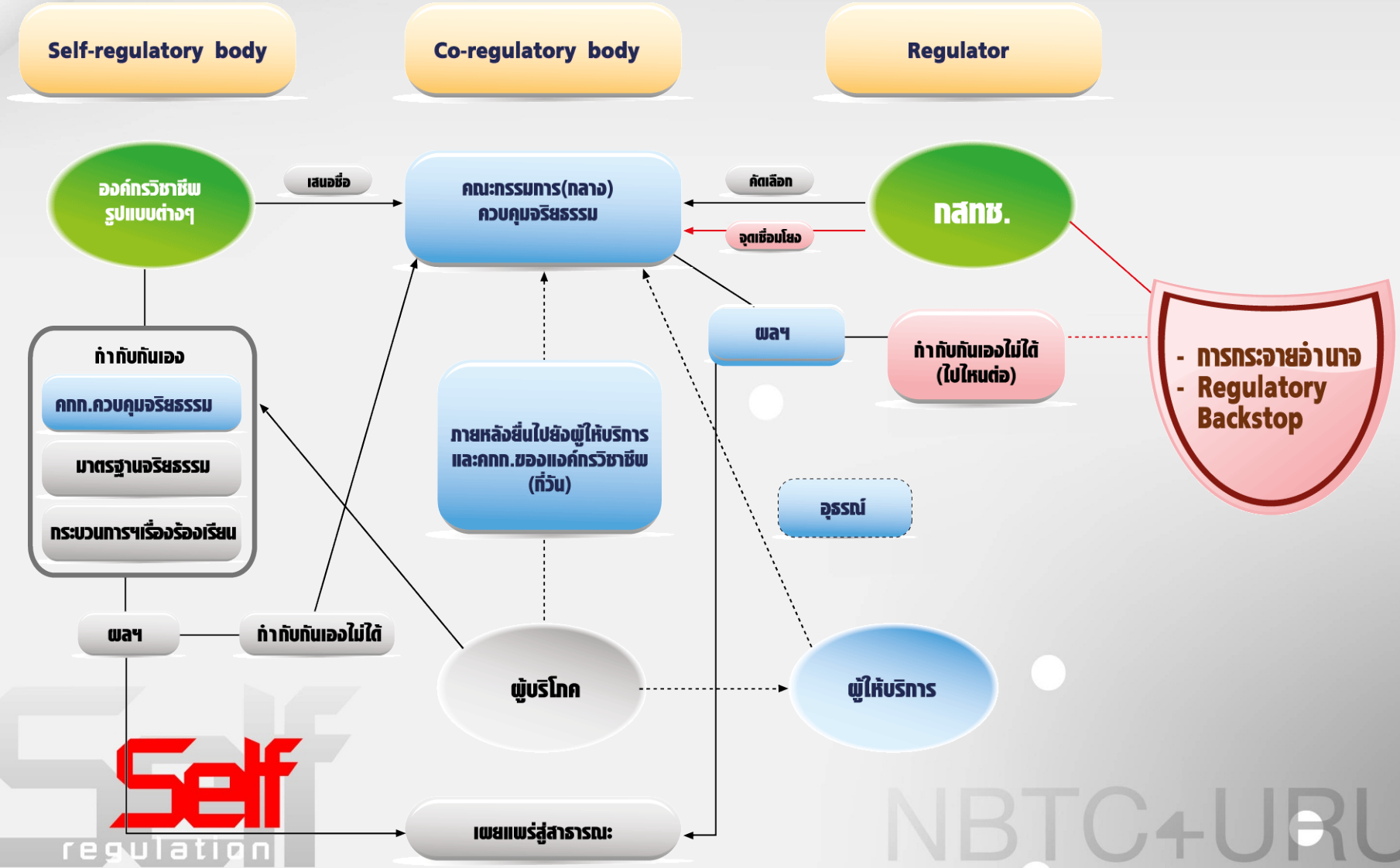

NBTC+URU

4 ผลการศึกษา

Do & Don't แนวปฏิบัติในการนำเสนอรายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ผลการศึกษา Do & Don't แนวปฏิบัติในการนำเสนอรายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

Do & Don't

- 10 ข่าว
- 10 โฆษณา
- 10 ละคร

Self regulation
NBTC+URU

ข้อเสนอแนะต่อ กสทช.

3.1 ข้อเสนอแนะด้านกลไกการกำกับดูแลกันเองและจรรยาบรรณวิชาชีพ

▪ เร่งวางกลไกและกระบวนการการกำกับดูแลในยุคที่สื่อหลอมรวม	▪ ควรแต่งตั้งคณะทำงานกลางเพื่อประเมินประสิทธิภาพการร้องเรียนและการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนขององค์กรวิชาชีพและนำมาเป็นตัวชี้วัดการสนับสนุนส่งเสริม
▪ ทำความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการสร้างเครือข่ายการกำกับดูแลในลักษณะต่างๆ	▪ ควรให้อำนาจบางส่วนกับองค์กรวิชาชีพในการลงดาบ/ลงโทษสมาชิกที่ทำผิด โดยการกระทำผิดมีผลต่อใบอนุญาต
▪ มีแนวทางทำงานร่วมกับองค์กรที่เป็นปัจจัยที่จะทำให้การกำกับกันเองประสบผลสำเร็จ	▪ แต่งตั้งคณะทำงานกลางเพื่อประเมินประสิทธิภาพการร้องเรียนและการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนขององค์กรวิชาชีพและนำมาเป็นตัวชี้วัดการสนับสนุนส่งเสริม
▪ เป็นเจ้าภาพหรือตัวกลางให้เกิดการแลกเปลี่ยน พูดคุยในประเด็นทางจริยธรรมระหว่าง ผู้ผลิต ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม	▪ ควรเป็นเจ้าภาพในการส่งเสริมผู้ประกอบกิจการสื่อทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง จรรยาบรรณ และกฎหมายขั้นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะต่อ กสทช.

3.2 ข้อเสนอแนะด้านกำกับดูแลโดยกฎหมาย
■ ควรมีการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกับสื่อกระจายเสียงและสื่อโทรทัศน์รายใหม่
■ ควรเพิ่มบทลงโทษ เพิ่มค่าปรับ เพิกถอนใบอนุญาต กับผู้ที่ส่งคลื่นรบกวนและโฆษณาผิดกฎหมาย

Self regulation
NBTC+URU

ข้อเสนอแนะต่อ กสทช.

3.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม

- **กสทช.** ควรเป็นผู้สนับสนุน ให้สื่อที่เกิดขึ้นใหม่มีการรวมตัวกัน มีการร่างข้อบังคับ มีกฎกติกาในการบังคับกับสมาชิก ก็มีการทำระเบียบเกี่ยวกับการกำกับกันเองขึ้นมาใช้
- **กสทช.** ควรจัดทำ ประกาศเพื่อให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย กลไกรับเรื่องร้องเรียนและกระบวนการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง
- **กสทช.** ควรมีมาตรการที่ลงรายละเอียดชัดเจนในการสร้างความเข็มแข็งให้องค์กรวิชาชีพ
- **กสทช.** ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านจริยธรรมหลายระดับ ตั้งแต่ในองค์กรวิชาชีพ ระดับภาค ระดับชาติ ซึ่งคณะกรรมการต้องมีความหลากหลายและเป็นตัวแทนที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับของสังคม

regulation
NBTC+URU

ข้อเสนอแนะต่อ กสทช.

3.4 ข้อเสนอแนะต่อการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้บริโภค

- **กสทช.** ควรส่งเสริมให้มีตัวแทนผู้บริโภคที่เข้มแข็งเป็นคนพิจารณาเรื่องร้องเรียน โดยเลือกกลุ่มคนที่เป็นตัวแทนซึ่งสามารถสะท้อนเสียงที่แท้จริงของสังคมได้
- **กสทช.** ควรอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนเพื่อรู้เท่าทันสื่อ ให้ความรู้เกี่ยวกับข่าว ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่เหมาะสม และสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายนักข่าวพลเมือง สนับสนุนสื่อทางเลือก สร้างนักข่าวสืบสวนสอบสวนให้มากขึ้น หรือสนับสนุนสื่อที่ทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ

Self regulation
NBTC+URU

Self regulation

NBTC+URU

regulation

Q&A

NBTC+URU